

TIJDSCHRIFT OVER PLANTENZIEKTEN

ONDER REDACTIE VAN
PROF. DR. J. RITZEMA BOS.

Acht-en-twintigste Jaargang — 3e Aflevering — Maart 1922

NEDERLANDSCHE VEREENIGING TOT BESCHERMING
VAN VOGELS.

Allerwegen wordt er over geklaagd, dat de meeste vogelsoorten in ons land in aantal achteruit gaan en die bewering is, jammer genoeg, niet te logenstraffen. Ten deele spruit die achteruitgang voort uit de verandering van den bodem, welke de cultuur noodwendig met zich brengt; voor een ander deel evenwel is hij te wijten aan het onoordeelkundig optreden van den mensch, die, terwille van geringe directe voordeelen, het vogelleven bedreigt, zonder de gevolgen van zijn optreden te overwegen. Die gevolgen blijven dan ook al te dikwijls niet uit en de onverwachte vermeerdering van insecten en hunne larven, waarover de laatste jaren herhaaldelijk geklaagd wordt, kan een direct gevolg zijn van de vermindering van het aantal vogels. Niet licht kan de mensch straffeloos in de natuur ingrijpen.

Jonge Steenuiltjes buiten het nesthol.
Foto A. Burdet.

Maar ook uit een ander oogpunt is de vermindering van het aantal vogels te betreuren. In breedten kring bestaat er tegen-

woordig belangstelling voor onze gevederde medescheepselen en duizenden hebben reeds geleerd te genieten van den vroegen lentezang der lijsters in onze tuinen, van het gejoel der weidevogels in ons polderlandschap en van de schitterende zweefvluchten der wulpen op de eenzame heidevelden. Zeer velen danken aan de vogels uren van het zuiverste genot en daarom alleen reeds kunnen de vogels op een welwillende behandeling aanspraak laten gelden.

De vermindering van het aantal vogels is een ernstige natuurverarming en die kan slechts worden tegengegaan als allen, die belang stellen in het vogelleven, de handen ineenslaan.

De kwak, de grauwe gans en de zwaan leveren in ons land het voorbeeld, dat in het wild levende vogels gemakkelijk kunnen worden uitgeroeid, doch ten opzichte van den raaf is gebleken, dat goed doorgevoerde bescherming niet zonder gevolg zal blijven. Kort geleden scheen ook deze vogel met ondergang bedreigd; thans beleeft hij betere dagen en de mogelijkheid is niet buitengesloten, dat hij binnenkort weer in groteren getale ons land zal bevolken. Onze Vereeniging heeft een der laatst overgebleven ravenparen, terwille van hun zeldzaamheid, in bescherming genomen en wij mochten de voldoening smaken, dat de jongen in 1920 en in 1921 veilig konden uitvliegen. In lange jaren was dat al niet gebeurd.

In den laatsten tijd heeft de Nederlandsche Vereeniging tot Bescherming van Vogels tal van broedplaatsen doen bewaken. Deze bewakingsdienst werd pas in 1916 ingesteld en vorderde destijds het luttele bedrag van f 23.—; in 1921 is deze post gestegen tot ruim f 2500.—.

Wij kunnen er niet dankbaar genoeg voor zijn, dat onze leden ons in staat hebben gesteld, dezen praktischen arbeid zoodanig uit te breiden, doch.... veel, zeer veel blijft er nog te doen over.

Nog andere vogelterreinen moeten noodwendig in bescherming worden genomen gedurende den broedtijd; de middelen daartoe ontbreken evenwel te eenenmale. Indien voldoende steun wordt toegezegd, zal uitbreiding der bewakingsdiensten zeker niet uitblijven.

Over de naleving en de handhaving der vogelwet voert onze Vereeniging een uitgebreide correspondentie en verschillende misstanden konden diensgevolge worden weggenomen, alles weer ten voordeele van den Nederlandschen vogelstand. Hoe krachtiger de Vereeniging evenwel wordt, des te meer zal zij ook in dit opzicht weten te bereiken. De beteekenis van dezen arbeid mag niet onderschat worden; de actie tegen het gebruik

van paalklemmen, waarin o.a. honderden nuttige uilen nog steeds den dood vinden, is daarvoor wel een goed bewijs.

Hoewel de Vereeniging in het algemeen groote medewerking ondervindt van de politieautoriteiten, kwam herhaalde malen de wenschelijkheid ter sprake, om een eigen politie-ambtenaar aan te stellen, voldoende vogelkundig onderlegd, om steeds met de noodige zekerheid te kunnen optreden. Deze ambtenaar zou belast moeten worden met het houden van contrôle op den handel in vogels en in eieren, op het gebruik van verboden vangmiddelen, op het verschepen van beschermde vogels naar het buitenland, enz. Engeland betreft nog steeds baardmannetjes en kluiten, misschien ook kemphanen, lepelaars en andere zeldzame vogels, uit ons land en de op de Londensche markten van levensmiddelen te koop aangeboden kieviten zijn voor een deel ook uit Nederland afkomstig. Slechts deskundig toezicht zal dezen onwettigen handel onoverkomelijke moeielijkheden in den weg kunnen leggen. Het is onze plicht, onze zeldzame en onze nuttige vogels zoo goed mogelijk te beschermen, vooral in dezen tijd, nu de cultuur steeds verder voortschrijdt en de strijd om het bestaan voor deze dieren toch al zoo bijzonder moeielijk is.

Dan schenkt de Vereeniging haar volle aandacht aan het geweldige nadeel, door de jeugd aan den vogelstand toegebracht. Tienduizenden legsels gaan jaar op jaar verloren en duizenden jonge vogels worden, vaak op afschuwelijke wijze, doorgemarteld. Wij zijn er van overtuigd, dat goede leiding aan dezen misstand spoedig een einde zou maken en op verschillende scholen wordt krachtig in die richting gewerkt. Maar het aantal personen met voldoende kennis en gevoel voor onze vogels is nog te gering, ook bij de onderwijzers en wij zijn er van overtuigd, dat het een nuttige en dankbare taak voor onze Vereeniging zal zijn, te trachten daarin verbetering aan te brengen.

Al die plannen vorderen groote uitgaven en reeds nu zijn de inkomsten lang niet evenredig aan het groote arbeidsveld der Vereeniging. Het aantal leden bedraagt slechts 3000 en moet meer dan verdubbeld worden, eer aan de bovenstaande plannen uitvoering kan worden gegeven.

Gelukkig neemt de belangstelling in het vogelleven steeds toe, doch velen, die sympathie gevoelen voor het streven en voor den arbeid der Vereeniging, hebben nog verzuimd den noodigen steun toe te zeggen. Wij veroorloven ons ook, een beroep te doen op hun hulp; de contributie is zoo laag gesteld, dat het lidmaatschap voor niemand bezwaarlijk kan zijn.

Alleen, indien van vele kanten steun wordt verleend, kan de

Vereeniging krachtig optreden, overal waar de Nederlandsche vogelstand bedreigd wordt.

Indien gij de Vereeniging reeds met een lidmaatschap steunt, of, indien gij thans Uw steun hebt toegezegd, zullen wij het op hoogen prijs stellen, zoo gij dit artikel aan belangstellende kennissen wilt doen toekomen, vergezeld van een woord van warme opwekking.

Het Hoofdbestuur is als volgt samengesteld:

Dagelijksch Bestuur: Dr. J. Büttikofer, Rotterdam, *Voorzitter*. Dr. J. Th. Oudemans, Putten (G.) *Onder-Voorzitter*. Prof. Dr. A. E. H. Swaen, Amsterdam, *Secr.-Penningm.* W. H. De Beaufort, Maarn. Jhr. L. J. Quarles van Ufford, Soest. Mr. P. G. van Tienhoven, Amsterdam;

Mej. H. Advocaat, 's-Gravenhage. Mevr. Huyssen van Kattendijke, 's-Gravenhage. Baronesse De Smeth van Alphen, 's-Gravenhage. A. Burdet, Overveen. G. H. Cremers Jr., Hilversum. Mr. A. C. Crena de Jongh, 's-Gravenhage. E. D. van Dissel, Utrecht. Dr. H. J. Lovink, 's-Gravenhage. Ph. D. Baron Van Pallandt van Eerde, Wassenaar. Jhr. W. G. van Panhuijs, Noordwijk. Mr. C. H. Thiebout, Zwolle. Jác. P. Thijsse, Bloemendaal.

Geldzendingen kunnen gericht worden aan het adres der Nederlandsche Vereeniging tot Bescherming van Vogels, Heerengracht 260—266 te Amsterdam, (zonder vermelding van persoonsnaam). Postrekening Amsterdam Nr. 29213.

*Wij vestigen er de aandacht op, dat zich onder de rubriek **Advertentiën** op bl. 2 van den Omslag dezer aflevering een formulier bevindt, dat men kan invullen, onderteekenen, uitknippen en verzenden aan het adres van de **Nederl. Vereeniging tot Bescherming van Vogels** te Amsterdam, Heerengracht 260—266. Met het oog op het groote belang, dat de instandhouding van onze Vogelwereld en de uitbreiding van onzen Vogelstand heeft óók met het oog op het voorkomen van insektenplagen, wekken wij onze lezers ten zeerste op, de pogingen van de genoemde Vereeniging te steunen.*

J. RITZEMA BOS.